

## REGELS MAKEN

### DE WERKVORM IN HET KORT

In deze opdracht gaan leerlingen regels bedenken voor op school.

### FORT DE BILT

Deze werkvorm is gemaakt door Stichting Vredeseducatie, ter nabespreking van een bezoek aan het educatief programma op Fort de Bilt.

### LEERDOELEN

- Leerlingen kunnen verschillende soorten regels benoemen en hoe deze tot stand komen.
- Leerlingen kunnen het belang van regels uitleggen.
- Leerlingen formuleren welke schoolregels zij belangrijk vinden.
- Leerlingen spreken schoolregels met elkaar af.

### BENODIGDHEDEN

- Voorbeeldschoolregels van andere scholen.
- Werkblad onderzoeksvragen.
- Schoolregels eigen school.

### HANDLEIDING

1. Bespreek klassikaal: waarom zijn er eigenlijk regels? Leg uit dat regels overal zijn waar mensen samenleven en samenwerken. Het lijkt misschien alsof regels ervoor zorgen dat je minder vrijheid hebt. Toch is dit niet altijd zo. Denk maar aan verkeersregels. Doordat (bijna) iedereen zich aan bepaalde regels houdt op de weg, kun jij veilig over straat op de fiets.
2. Bespreek vervolgens klassikaal de schoolregels van een andere school, om leerlingen voor te bereiden op hun onderzoek van de eigen schoolregels. Zou jij op deze school willen zitten? Waarom wel en waarom niet? Welke regels zou je willen afschaffen? Bespreek ook de gevolgen.
3. Geef de deelnemers vervolgens de opdracht om in kleine groepjes de regels van de eigen school te inventariseren en te onderzoeken. Hiervoor maken ze gebruik van het werkblad met onderzoeksvragen. Vraag hen om de eerste zeven vragen te beantwoorden, de verdere vragen zijn extra vragen die ze kunnen beantwoorden als ze extra tijd hebben.
4. Laat leerlingen vervolgens individueel een kort verslag schrijven van het onderzoek waarin ze beschrijven wat zij van de schoolregels vinden en wat ze eraan zouden willen veranderen.
5. Bespreek de resultaten vervolgens klassikaal. Goede vragen daarbij zijn: vind je dat leerlingen genoeg inspraak hebben gehad bij het maken van regels? Welke regels vind jij belangrijk? Welke regels zou je willen veranderen of toevoegen?
6. Probeer met elkaar tot conclusies te komen in een voorstel om bestaande regels te schrappen of nieuwe regels in te voeren. Ga met elkaar na welke stappen er gezet moeten worden om deze veranderingen door te voeren. Hoe veranderen regels eigenlijk? Moeten we er met de leiding over praten? Het is een ingewikkeld maar zeer leerzaam proces waarin deelnemers, zonder dat het woord valt, zich bekwamen in democratische vaardigheden.

### **Schoolregels**

- Regel 1. We hebben respect voor elkaar en andermans spullen.  
Regel 2. We zijn beleefd/vriendelijk en praten op een normale toon tegen elkaar.  
Regel 3. We pesten elkaar niet.  
Regel 4. Ruzie lossen we op door met elkaar te praten.  
Regel 5. Iedereen hoort erbij.  
Regel 6. We maken niets met opzet kapot.  
Regel 7. We houden ons aan de pleinregels.  
Regel 8. We lopen in de gangen en gaan achter elkaar de trap op en af.  
Regel 9. We houden ons eigen gebouw graag mooi en schoon.  
Regel 10. Laat een gebruikte ruimte achter zoals we hem graag zouden vinden.

### **1: Samen belangrijk zijn...dát is pas fijn!**

***Belangrijk dat is iedereen***

***Al ben je groot of klein***

***Iedereen is hier gelijk***

***Je kunt jezelf echt zijn***

Wij vinden iedereen hier op school even belangrijk. Iedereen mag daarom meedoen. We praten mét elkaar en niet over elkaar. Als er iemand tegen ons praat, kijken we diegene aan en luisteren we. We denken eerst na, voordat we iets zeggen. We tonen respect, geven elkaar complimenten en delen als een ander iets tekort komt. Ook als we chatten op internet, gebruiken we nette taal. Open pas je mond, als je weet wat er uit komt! Ik mag niet meedoen, dat is niet fijn! Hoe meer kind'ren, hoe meer gein! Als iemand tegen je praat, luister dan waarover het gaat! Praat mét elkaar, niet over elkaar! Respecteren kun je leren! Samen delen, samen spelen! Een compliment kost geen cent! Als je chat doe je dat net!

### **2: Zorgen voor elkaar is goed, laat zien dat je dat doet**

***Ik zorg voor jou***

***Jij zorgt voor mij***

***Wij zorgen voor elkaar Een ander heel goed helpen***

***Is een super mooi gebaar***

Wat begint als een geintje, ...een duw of een trap. Eindigt vaak met ruzie, dat komt er van zo'n grap! Loop met je fiets op het plein, dat vindt iedereen fijn! Elkaar helpen doe je vaak, want dat is een goede zaak! Lukt het niet zoals het moet, een ander weet het vast heel goed! Problemen los je op met elkaar, lukt het niet, roep dan je juf of meester maar! Verliezen hoort bij het spel... wees sportief, weet je wel! Heeft iemand soms verdriet, help hem dan als je het ziet. Stop hou op! ABC, stop ermee! Als iemand zegt 'stop', dan houd je op! Ook digitaal gedragen wij ons normaal! (internet, mobiele telefoon) Wie pest doet niet goed z'n best!

## ONDERZOEKSVRAGEN SCHOOLREGELS

1. Wat zijn de regels bij jou op school?
2. Voor wie zijn ze bedoeld? (alle leerlingen, voor iedereen, voor ouders, juffen en meesters, leerlingen groep 7/8)
3. Wie heeft de regels gemaakt? Zijn leerlingen daarbij betrokken geweest?
4. Wie zorgt er voor dat iedereen zich aan de regels houdt?
5. Wat gebeurt er als iemand de regels overtreedt?
6. Welke regels vind jij belangrijk? Waarom?
7. Zijn er regels die nergens op slaan volgens jou? Welke regels zou jij willen veranderen?
8. Gelden de regels voor in de klas, de gang, het plein, op schoolkamp en/ of voor in de gymzaal?
9. Waar kun je de regels vinden?
10. Hoe zijn de regels opgeschreven? Negatief of positief? (Negatief betekent dat er staat: je mag niet..., verboden om ... enz. Positief betekent dat er staat geef elkaar eens een compliment...wees vriendelijk...enz.)
11. Gaan de regels over omgaan met elkaar of omgaan met apparatuur en het materiaal of over al deze zaken?
12. Wat moet je doen om bepaalde regels te veranderen?